

Nr 25

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestridande av kostnader för svenska FN-styrkor m. m.

(1:a avd.)

I propositionen nr 32 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 12 januari 1962, föreslagit riksdagen att till Kostnader för svenska FN-styrkor m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 28 000 000 kr.

För bestridande av kostnader för de svenska FN-styrkorna i Främre Orienten och Kongo m. m. har å tilläggsstat för budgetåren 1956/61 anvisats sammanlagt 94 600 000 kr., därvid den senaste medelsanvisningen beräknats täcka kostnaderna för verksamheten till och med utgången av december 1961. I förenämnda belopp ingår ett investeringsanslag av 1 600 000 kr., vilket anvisats under försvarets fastighetsfond, arméns delfond, för anordnande av lokalutrymmen för utbildning i FN-tjänst. Huvuddelen av ifrågasvarande kostnader har förutsatts skola bestridas av FN. Hittills har från FN influtit 38 320 098 kr., avseende kostnaderna — med undantag för materielkostnaderna — för FN-styrkorna i Främre Orienten och Kongo samt i Kongo tjänstgörande specialister under tiden den 1 november 1956—den 31 december 1960.

Under erinran om att Sverige sedan år 1956 tillhandahållit FN militära förband ävensom specialistpersonal för medverkan i organisationens verksamhet i Främre Orienten och Kongo anför departementschefen följande.

»I Främre Orienten har sedan hösten 1956 hitintills tjänstgjort elva bataljoner med en styrka som växlat men för närvarande uppgår till omkring 400 man. Där tjänstgörande personal har med hänsyn till uppgiftens art varit beväpnade med endast eldhandvapen och kulsprutor. All utrustning utom den personliga skall i princip FN numera tillhandahålla. I Kongo har sedan hösten 1960 hitintills tjänstgjort med bortseende från de från Främre Orienten överförda styrkorna sammanlagt tre bataljoner. Den nuvarande styrkan uppgår till omkring 600 man. Den styrka som i juli 1960 överfördes till Kongo från Främre Orienten var utrustad på nyss angivna sätt. Sedermera har emellertid styrkan från Sverige tillförts tyngre vapen — granatkastare, granatgevär och lätta luftvärnspjäser — samt lätt pansrade fordon. Därjämte har till FN:s förfogande ställts en flygstyrka utrustad med fem jaktplan typ J 29. Specialisterna har avsetts för flera skilda uppgifter i Kongo, såsom arbetsledare för anläggningsarbeten, signalister, helikopter-

förare, befattningar i den gemensamma staben för FN-styrkorna m. m. Specialistpersonalens antal — inräknat häri personalen i förenämnda flygstyrka — utgör för närvarande omkring 220. Om även för närvarande tjänstgörande personal medräknas har totalt cirka 8 000 man tjänstgjort i de svenska FN-kontingenterna i Främre Orienten och i Kongo eller som specialister m. m. främst i Kongo. Den svenska personalen har under ifrågavarande tjänstgöring enligt min mening i allt väsentligt väl motsvarat de anspråk man haft anledning ställa. Ålagda uppgifter har emellertid icke kunnat lösas utan förluster. Fram till den 1 januari 1962 har sålunda de svenska FN-styrkorna och specialistgrupperna förlorat sammanlagt 19 man varav 2 saknade. Omkring hälften av förlusterna har orsakats av våldshandlingar.»

Departementschefen framhåller vidare, att svenska FN-styrkor enligt av Kungl. Maj:t hittills meddelade beslut skola stå till förfogande för tjänstgöring i Främre Orienten och i Kongo till utgången av november 1962 samt att vissa specialister m. fl. också torde komma att under innevarande budgetår vara i verksamhet främst i Kongo. Medel för dessa ändamål bör enligt departementschefen nu anvisas för tiden till och med juni 1962.

Från förevarande anslag bestrides för närvarande kostnaderna för en regementsofficer, som enligt beslut av Kungl. Maj:t tills vidare tjänstgör såsom militär rådgivare vid Sveriges ständiga representation hos FN. Därest riksdagen ej har någon erinran häremot bör enligt departementschefen motsvarande kostnader jämväl fortsättningsvis få bestridas från anslaget.

Hittills anvisade medel förslog enligt departementschefen i stort sett till utgången av år 1961. Kostnaderna för verksamheten har därefter tillfälligt bestritts från försträckningstitel.

Under framhållande av att osäkerhet i flera hänseenden råder beträffande utgångspunkterna för beräkningen av detta medelsbehov föreslår departementschefen att för verksamheten till och med juni 1962 i Främre Orienten och i Kongo m. m. anvisas 28 000 000 kr. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62. I anslagsbeloppet är kostnader för särskild utbildning i FN-tjänst inräknade. Det förutsattes att huvuddelen av ifrågavarande kostnader skall ersättas av FN. Eventuellt behov av medel utöver vad nu angivits torde, liksom tidigare förutsatts, få tillgodoses från anslaget till oförutsedda utgifter. Om så sker bör enligt departementschefen förhållandet senare anmälas för riksdagen. Från FN inflytande ersättningar anses liksom tidigare böra tillgodoföras inkomsttiteln Övriga diverse inkomster.

Utskottet. För svenska FN-styrkor m. m. har hittills anvisats 94,6 miljoner kr., varav 1,6 miljon kr. avser medel för lokalutrymmen för utbildning i FN-tjänst. För tiden den 1 november 1956—den 31 december 1960 har, enligt vad utskottet inhämtat, FN hittills godkänt krav på ersättning till ett belopp av i runt tal 40 miljoner kr., varav 38 320 098 kr. influtit. Utgifterna under nyssnämnda period beräknas ha uppgått till cirka 54 miljoner kr. Härav kunna omkring 6 miljoner kr. beräknas utgöra materielkost-

nader, vilka ännu icke till någon del reglerats med FN. Återstående kostnader, (54 — 40 — 6) cirka 8 miljoner kr., skall Sverige enligt överenskommelse svara för. Dessa kostnader avse arvoden motsvarande lön för aktiv personal, flygtransportkostnader mellan Skandinavien och Pisa, stabsbidrag, personalvårdsverksamhet samt vissa kostnader i samband med organisering av kontingenterna.

Utskottet har icke något att erinra mot att medel för bestridande av kostnaderna för de svenska FN-styrkornas verksamhet m. m. nu beräknas för tiden till och med juni 1962. Utskottet, som finner sig böra godtaga departementschefens anslagsberäkning, tillstyrker, att för ifrågavarande ändamål anvisas ett anslag av 28 miljoner kr. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62. Liksom tidigare förutsätter utskottet, att huvuddelen av förevarande kostnader skall ersättas av FN. Eventuellt behov av medel utöver vad nu angivits torde få tillgodoses från anslaget till oförutsedda utgifter, därvid, om så sker, förhållandet framdeles bör anmälas för riksdagen.

Utskottet finner icke anledning till erinran mot att kostnaderna för den regementsofficer, som tills vidare tjänstgör som militär rådgivare vid Sveriges ständiga representation hos FN, jämväl fortsättningsvis bestridas från förevarande anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Kostnader för svenska FN-styrkor m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 å driftbudgeten under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 28 000 000 kr.

Stockholm den 13 februari 1962

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÅNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 26.